

چکیده پژوهش

پژوهش حاضر با استفاده از روش پیمایشی و تکنیک تحلیل محتوا و با هدف تعیین تعداد پایان نامه‌ها در مباحث مختلف گیاهان دارویی، تعیین گیاهانی که تحقیقات بیشتری بر روی آنها صورت گرفته و تعیین نوع و روش پژوهش به بررسی پایان نامه‌های گیاهان دارویی ارائه شده به دانشکده‌های داروسازی شهر تهران در سالهای ۷۶-۱۳۷۰ پرداخته است. به منظور تعیین اولویت‌های پژوهشی در زمینه گیاهان دارویی با استفاده از پرسشنامه، نظرات متخصصان گردآوری و این اولویت‌ها با تعداد پایان نامه‌ها در مباحث مختلف گیاهان دارویی مقایسه گردید.

نتایج نشان می‌دهد که از ۳۰۱ عنوان پایان نامه گیاهان دارویی، ۱۳۷ عنوان متعلق به دانشگاه تهران، ۱۱۰ عنوان مربوط به دانشگاه آزاد و ۵۴ عنوان مربوط به دانشگاه شهید بهشتی است. پایان نامه‌های گیاهان دارویی تنها ۱۵ درصد از کل پایان نامه‌های داروسازی را به خود اختصاص داده است. بیشترین تعداد پایان نامه‌ها در سال ۱۳۷۳ (۸۵ عنوان) نوشته شده است. مباحث فیتوشیمی (۴۳/۸ درصد)، اثرات درمانی بالینی (۱۹ درصد) و اسانس (۱۶/۱ درصد) بیشترین تعداد تحقیقات را به خود اختصاص داده‌اند.

۱۵ درصد از کل پایان نامه‌ها به تحقیقاتی در مورد گیاهان مناطق خاص پرداخته‌اند.

خانواده Labiatae با ۳۲ گونه و جنس *Heliotropium* با ۱۳ گونه بیشترین تنوع را از نظر

گونه‌های مورد بررسی داشته‌اند. گونه *Allium Sativum* با ۱۱ پایان‌نامه بیشترین تعداد تحقیقات را به خود اختصاص داده است. اکثر پایان‌نامه‌ها از نوع بنیادی (۷۱/۸ درصد) و روش تجربی (۹۹ درصد) استفاده کرده‌اند. ۷۲/۴ درصد از کل پایان‌نامه‌ها فاقد چکیده هستند. از نظر متخصصان، مباحث کلیات، اثرات فارماکولوژیکی، فیتوشیمی و اثرات درمانی بالینی به ترتیب دارای بیشترین اهمیت هستند. با استفاده از فرمول ضریب همبستگی رتبه‌ای کندال مشخص شد که بین اولویت‌های تعیین شده توسط متخصصان و تعداد پایان‌نامه‌ها در مباحث مختلف گیاهان دارویی، ارتباط خطی وجود ندارد.